

Wat is er veranderd in de AWBZ?

Inleiding

Vanaf 2007 vinden er ingrijpende veranderingen plaats in de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). De overheid noemt deze veranderingen pakketmaatregelen. Deze maatregelen worden genomen omdat de AWBZ te duur is geworden. De AWBZ is bedoeld voor mensen met ernstige beperkingen die lange tijd, vaak levenslang, zorg en ondersteuning nodig hebben.

De regering wil met de veranderingen bereiken dat de AWBZ voor deze groep wordt veilig gesteld, voor nu en in de toekomst. Verder zijn de maatregelen bedoeld om de kwaliteit en betaalbaarheid van de AWBZ te verbeteren.

Veranderingen per 1 januari 2007

Sinds 1 januari 2007 valt huishoudelijke zorg niet meer binnen de AWBZ, maar onder de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Huishoudelijke zorg moet daarom bij de gemeente worden aangevraagd. In de Wmo zijn enkele wetten opgegaan: de Welzijnswet, de Wvg (Wet voorzieningen gehandicapten), de huishoudelijke verzorging uit de AWBZ en delen uit de OGGz (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg). Voor mensen die langdurige, zware zorg nodig hebben is en blijft er de AWBZ.

Het doel van de Wmo is dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. In de wet staat niet precies beschreven hoe dat moet. Gemeenten kunnen dat voor een groot deel zelf bepalen.

Veranderingen per 1 januari 2008

Sinds 1 januari 2008 valt kortdurende GGZ (Geneeskundige Geestelijke Gezondheidszorg) volledig onder de basisverzekering (Zorgverzekeringswet). Hierbij horen kortdurende hulp bij psychische problemen door een psychiater, psychotherapeut of in een GGZ-instelling. Iedereen krijgt de eerste acht behandelingen eerstelijns psychologie vergoed. Alle niet-geneeskundige hulp (bijvoorbeeld persoonlijke verzorging en/of ondersteunende begeleiding) vanwege een psychiatrische aandoening die wordt gegeven buiten een GGZ-instelling, blijft in de AWBZ. Ook opnames in een GGZ-instelling die langer duren dan één jaar blijven in de AWBZ.

Daarnaast valt sinds 1 januari 2008 ondersteunende begeleiding voor mensen met psychosociale problemen niet meer onder de AWBZ, maar onder de Wmo. Ondersteuning voor deze mensen wordt dus geregeld door de gemeente. Het betreft hier voor een groot gedeelte dak- en thuislozen.

Er gold een overgangperiode tot 31 december 2008. Dit betekende dat er voor mensen die op 1 januari 2008 ondersteunende begeleiding kregen vanuit de AWBZ de situatie onveranderd bleef tot hun indicatiebesluit is afgelopen. Als er aan deze mensen opnieuw een indicatiebesluit wordt afgegeven voor ondersteunende begeleiding wordt die geregeld door de gemeente. Na 31 december 2008 wordt er vanuit de AWBZ geen ondersteunende begeleiding meer gegeven aan mensen met psychosociale problemen.

Veranderingen per 1 januari 2009

Sinds 1 januari 2009 is de AWBZ-functie begeleiding voor mensen die zelfstandig wonen veranderd. Deze veranderingen betreffen de functies activerende begeleiding en ondersteunende begeleiding, die worden samengevoegd tot één functie. Alleen mensen met matige en ernstige beperkingen op een aantal specifieke onderdelen krijgen vanaf 2009 nog AWBZ-begeleiding. Een deel van de functie activerende begeleiding zal gaan vallen onder de functie behandeling.

Daarnaast valt sinds 1 januari 2009 persoonlijke verzorging voor mensen met psychosociale problemen niet meer onder de AWBZ, maar onder de Wmo.

Vanaf 1 januari 2009 gaan de maatregelen in, maar 2009 is nog wel een overgangsjaar. Alle mensen die een doorlopende indicatie hebben, houden dit jaar nog dezelfde begeleiding. Vanaf 1 januari 2010 geldt de nieuwe situatie voor iedereen.

Mensen die geen nieuwe indicatie krijgen, krijgen hulp van MEE om hun begeleiding op een andere manier te regelen. MEE is een vereniging voor ondersteuning bij leven met een beperking. MEE adviseert, ondersteunt en wijst de weg.

Veranderingen per 1 januari 2010

Bezuinigingen in de AWBZ zorgen sinds 2007 voor veel veranderingen in de AWBZ. Deze veranderingen gaan ook na 2009 nog door. Voor 2010 staan er veranderingen gepland met betrekking tot kortdurende op genezing gerichte zorg, de zogenoemde reactiveringszorg. Deze zorg wordt in 2010 overgeheveld naar de Zorgverzekeringswet.

Tot slot

In deze publicatie worden de veranderingen die vanaf 2007 plaats hebben gevonden in de AWBZ uitgewerkt en toegelicht. In de publicatie 'AWBZ in het nieuws; cijfers uit het Vektis AWBZ informatiesysteem' worden deze veranderingen met cijfermateriaal nader toegelicht. Naast de informatie over wat er is veranderd in de AWBZ is er meer informatie te vinden onder de noemer 'Wat is de AWBZ?' en 'AWBZ-cijfers uit het informatiesysteem van Vektis'.